

Postbus 29703 | 2502 LS The Hague

Directoraat-generaal Agro en Natuur
Directie Agro- en Natuurkennis
T.a.v. Casper Zulim de Swarte
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Geachte heer Zulim de Swarte,

Met genoegen bieden wij u hierbij de policy brief aan van de Kennisdesk vraag DGAN-ANK 17153843. Wij hebben hierin de uitkomsten uit de interviews en de Nederlandse en Europese workshop verwerkt.

Aanleiding

Medio maart 2019 wordt door OCW een ESFRI voorstel ingediend om de Food, Nutrition and Health Research Infrastructuur (FNH-RI) te plaatsen op de Europese Roadmap 2020. Nederland, ofwel OCW die dit vervolgens delegeert naar WUR, coördineert deze aanvraag namens 13 EU/EER-lidstaten en 1 kandidaat-lidstaat. Hiervoor is politiek commitment van het ministerie van LNV, gevolgd door VWS, EZ en OCW. Deze Nederlandse commitment wordt bij voorkeur in het derde kwartaal van 2018 ontvangen.

Werkwijze

De policy brief is tot stand gekomen op basis van de uitkomsten van Kennisdesk-vraag DGAN-ANK 17153843 en inzichten uit de EU-projecten EuroDISH en RICHFIELDS. Via de Kennisdesk-vraag gaf LNV de opdracht aan WUR om het Europees draagvlak voor een FNH-RI uit te zoeken en een verkenning te doen naar mogelijke businessmodellen voor FNH-RI. Voor deze opdracht zijn een nationale en Europese FNH-RI-workshop gehouden in Den Haag en Brussel en zijn vier gesprekken met sleutelpersonen van de overheid, topsectoren en andere onderzoeksfinanciers gevoerd. Het resultaat hiervan kunt u vinden in bijlage 1.

Noodzaak

De afgelopen decennia verschuift het onderzoeksveld van consumentengedrag, voedsel, duurzaamheid en gezondheid naar een breder, transdisciplinair kennisdomein ter ondersteuning van voedselbeleid met maatschappelijke uitdagingen als voedselverspilling, voedselveiligheid, voedselzekerheid, duurzaam voedsel en voedselgerelateerde ziektes. Echter, tot op heden is er geen researchinfrastructuur als platform die deze transdisciplinaire kennisontwikkeling mogelijk maakt. Het momentum voor een FNH-RI wordt gevoed door i) de urgentie om de genoemde maatschappelijke uitdagingen transdisciplinair te benaderen, ii) de snelle en vergaande ontwikkelingen om met ICT data en kennis te kunnen delen; iii) de expertise en inzichten uit eerdere projecten als EuroDISH, Elixir, ENPADASI, Internet of Farming and Food, SUSFANS en RICHFIELDS; en iv) de EU-strategie voor Research

Wageningen
Economic
Research

DATUM
14 juni 2018

ONDERWERP
FNH-RI

UW KENMERK
Kennisdeskvraag DGAN-ANK
17153843

ONS KENMERK
HvdV/DdH/1815038

POSTADRES
Postbus 29703
2502 LS The Hague

BEZOEKADRES
Alexanderveld 5
2585 BD The Hague, The
Netherlands

INTERNET
www.wur.nl/economic-research

KvK NUMMER
09098104

CONTACTPERSOON
H.B. van der Veen

TELEFOON
+31 (0)70 33 58 148

E-MAIL
hennie.vanderveen@wur.nl

Infrastructures die samenwerking stimuleert om toekomstig Europees onderzoek minder gefragmenteerd, sectoraal en disciplinair te laten zijn. Op dit moment worden onderzoeksdata en methodologieën verspilld omdat hergebruik minimaal voorkomt. Uit de Nederlandse workshop kwam naar voren dat het paradigma van de voedselketen gaat verschuiven. De consument is steeds meer betrokken bij de aanpak van duurzaamheid. De trade-off tussen gezond en duurzaam (consumenten) mede in relatie tot smaak en prijs zorgt voor nieuwe onderzoeks- en beleidsvragen. Hoe werkt dit mechanisme? Nederland moet hierin zijn koploperspositie behouden, bijdragen aan gezondheid (bijvoorbeeld obesitas), maar ook well-being en efficiënt gebruik van onderzoeksmiddelen door data te delen en gebruik te maken van big data (Citizens Science). Bij de Europese workshop werd geconcludeerd dat Europa zich bewust is van voeding, gezondheid en het milieu, gebaseerd op het voedselbeleid en de landbouwsector. Om de wetenschap over duurzaam voedsel en de relatie tussen voeding en gezondheid te verbeteren, is openbare opslag van gegevens belangrijk en is nauwe samenwerking met de industrie noodzakelijk. Daarmee wordt het vertrouwen van de consument in voedingsonderzoek vergroot, doordat een beter inzicht wordt verkregen in hoe de duurzaamheids- en gezondheidsstatus van een bevolking kan worden verbeterd, en daarmee samenhangend de volksgezondheid (vanuit beleids perspectief) en welzijn verbeterd kan worden.

Meerwaarde FNH-RI

Voor **beleid** zijn veranderingen in de voedselconsumptie nodig om een duurzamer en gezonder voedselsysteem te realiseren. Meer inzicht in individuele voedselconsumptie, voedselgerelateerd gedrag en lokale voedselculturen en normen zijn noodzakelijk om effectief beleid voor gezondere en duurzamere voedselconsumptie te ontwikkelen. De FNH-RI biedt een platform voor betere samenwerking, governance, datamanagement, methodologie, tools en services voor research. Ook de monitoring van consumentengedrag, voedselconsumptie in relatie tot duurzaamheid en gezondheid wordt sterk verbeterd. FNH-RI in combinatie met nieuwe digitale producten zoals wearables, sensors en apps (big data) zullen hier verbetering in brengen.

Burgers en consumenten zijn dagelijks bezig met voedsel en worstelen met vragen over de gezondheids-, sociale en milieueffecten van hun voedselkeuzes. FNH-RI streeft naar de verbinding van consumentengedrags- en voedselconsumptiedata gerelateerd aan duurzaamheid en gezondheid, aan data over voedselverspilling, het milieu en de samenstelling van voedingsmiddelen om evidence-based duidelijkheid te verschaffen over de effecten van onze gewoontes, diëten en consumptie. Daarnaast kunnen burgers in de toekomst via FNH-RI een actieve en initiërende/sturende rol spelen bij de ontwikkeling van voedselconsumptie-inzichten door (big) data via sensors, wearables en apps beschikbaar te stellen aan de wetenschap.

De **sector** wordt versterkt door inzichten in consumentengedrag en voedselconsumptie te verkrijgen en versterkt daarmee de innovatiekracht van het voedselsysteem. Zo krijgt het **bedrijfsleven**, en met name de SME's, niet alleen vernieuwende (consumenten)inzichten in de relatie en trade-off tussen duurzaam en gezond consumeren, maar ook tools om het gedrag, de behoeftes, de ervaren lasten en wensen van specifieke klantsegmenten (evidence-based) te onderzoeken. Voor kleinere bedrijven en **startups** kan FNH-RI de data-omgeving bieden om op een valide wijze nieuwe producten te co-creëren en te onderbouwen. Voor de **wetenschap** is de meerwaarde van een FNH-RI evident. Het biedt niet alleen kansen voor meer samenwerking maar het steunt wetenschappers en kennisinstellingen om hun koploperspositie in Europa in het domein duurzaam consumeren te handhaven door het organiseren en het benutten van hun data en datamanagement, iets wat steeds meer vereist wordt.

Meerwaarde FNH-RI voor Nederland

Nederland heeft een vooraanstaande positie in onderzoek naar duurzaamheid van voedselproductie, voedselketens en de rol van voeding in een gezonde leefstijl en kent een actief voedselbeleid. Nederland heeft een belangrijke voedselindustrie en retail die op dit vlak willen innoveren mede op basis van Europese voedselagenda's, Europees voedselonderzoek en maatschappelijke uitdagingen. Om invloed te kunnen uitoefenen op de Europese voedselagenda en koploper te blijven in dit domein is een Europese kennisinfrastructuur noodzakelijk. Vanuit het Europese consortium van 13 landen is er steun dat Nederland zijn vooraanstaande rol blijft spelen door ook in de onderzoeksinfrastructuur te innoveren.

DATUM

14 juni 2018

ONS KENMERK

HvdV/DdH/1815038

PAGINA

3 van 3

Financieringsmodel

Tot op heden heeft de EU € 6 miljoen geïnvesteerd in het ontwerp van FNH-RI, en Nederland/WUR was hiervan coördinator. Europese landen en het bedrijfsleven investeren gezamenlijk in de ontwikkeling van FNH-RI. Een dergelijke internationale publiek-private samenwerking helpt bij de ontwikkeling van een gedragen en gebruikersvriendelijke infrastructuur. De geschatte kosten bij financiële deelname van 6 landen zijn circa € 3.000.000 per jaar die verdeeld worden over verschillende Europese landen en bedrijfsleven; een bijdrage per land van circa € 500.000 per jaar. Vanaf 2020 is beoogd dat dit bedrag zal komen uit NWO, PPS'en KB-gelden. De Europese verhouding publiek-privaat zal in de eerste 5 jaar ongeveer 70/30% zijn. Gaandeweg moet het publiek-private businessmodel geïmplementeerd zijn en de publiek-private bijdrage wordt dan evenwichtiger. Tussen 2020 en 2030 zal de EU zeker € 10 miljoen bijdragen aan de ontwikkeling van FNH-RI.

Vervolgstappen

Na het verlenen van Nederlandse politieke en financiële commitment (uit onder andere WUR-, TKI- en NWO-middelen) wordt voor 1 februari 2019 de politieke en financiële commitment van minimaal 2 Europese landen vastgelegd door OCW, voorbereid door WUR. Het streven is om politiek commitment van minimaal 8 betrokken landen te krijgen. Na het indienen van het ESFRI-voorstel FNH-RI medio maart zal in mei 2019 een ESFRI-hearing plaatshebben met de Management Board van FNH-RI. In de periode juli-september 2019 wordt uitsluitel gegeven of ESFRI FNH-RI op de 2020 Roadmap toelaat. Indien dit het geval is, dan wordt de FNH-RI-community uitgenodigd om een EU-voorstel in te dienen voor de preparatory phase.

Tot slot willen wij u danken voor de prettige samenwerking tijdens het project en voor het gestelde vertrouwen.

Hoogachtend,
Stichting Wageningen Research
Wageningen Economic Research
de heer prof.dr.ir. J.G.A.J. van der Vorst
algemeen directeur
NAMENS DEZE,

de heer ir. O. Hietbrink
business unit manager